

Asia: VN/12900/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

LAB-ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Esitys ei aidosti ratkaise pulaa sosiaalityöntekijöistä, vaan tekee alan kelpoisuussäätelystä epäselvää ja luo koulutuspolkujen näkökulmasta epätarkoituksenmukaisia rakenteita.

Sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien roolitusta ja tehtäväkuvia on tarpeellista tarkastella ammattihenkilölain uudistuksen yhteydessä. Muutos tulee kuitenkin tehdä osaamisperusteisesti ja koko koulutusketju huomioiden.

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Aikataulu on tiukka eikä ole välttämättä täysin linjassa muun kokonaisuudistuksen aikataulun tai hyvinvointialueiden prosessien, johtamisen ja tehtäväkuvien kehittämisen kanssa.

Onko lakiehdotuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia lakiehdotuksella voidaan arvioida olevan?

Arviointi on monipuolinen, mutta ei ota riittävästi huomioon korkeakoulujärjestelmän toimintalogiikkaa tai rahoitusjärjestelmää. Ei ole tarkoituksenmukaista, että jo saman alan alemman korkeakoulututkinnon (sosionomi AMK) suorittanut henkilö joutuu suorittamaan toisen saman alan ja tason tutkinnon (sosiaalityön VTK/YTK-tutkinto) saadakseen alan kelpoisuuden. Esityksessä ei ole hyvä vertailla eri koulutustaustaisten ammattihenkilöiden työn vaativuutta.

Muita yleisiä huomioita lakiehdotuksesta?

Lakiesityksen vaihtoehtoja koskevassa osiossa on pohdittu sosiaalihuollon ja lastensuojelun tehtävärakenteen ja työnjaon uudistamisesta siten, että sosionomien tehtävänalaa laajennettaisiin jo nykyinsäädännön puitteissa. Kuten Arene, myös LAB-ammattikorkeakoulu pitää perusteltuna pohtia nykyisten sosiaalialan ammattiryhmien tehtäviä uudelleen. Lainsäädäntöä tulisi kehittää siten, että sosionomi AMK-tutkinnon suorittaneiden henkilöiden olisi nykyistä helpompi saavuttaa sosiaalityöntekijän kelpoisuus. Tämä edellyttää kelpoisuusehtojen muuttamista siten, että kelpoisuusehdot tunnistavat sosionomikoulutuksen tuottaman osaamisen ja edellyttävät siten sosionomeilta nykyistä lyhyempää jatkokoulutusta sosiaalityöntekijän kelpoisuuden saavuttamiseksi. Kannattavaa olisi tarkastella myös sosionomi YAMK -tutkinnon suorittaneiden henkilöiden tehtävien laajentamista.

LAB-ammattikorkeakoulu kannattaa lakimuutoksen valmistelua osana sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistusta.

Sosiaalialan veto- ja pitovoimaa tulisi parantaa ja kehittää ennen kaikkea työn tekemisen edellytyksillä.

Lignell Minna
Lab-ammattikorkeakoulu